

Vergaderjaar 2008–2009

31 767

Wijziging van de Werkloosheidswet in verband met het vergroten van kansen op werk voor langdurig werklozen

C

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 18 mei 2009

De regering heeft met belangstelling kennisgenomen van de vragen en opmerkingen in het voorlopig verslag van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Met deze memorie beantwoordt de regering de gestelde vragen. Hierbij is de indeling van het voorlopig verslag aangehouden. Wel zijn alle vragen over de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen in de huidige economische omstandigheden in de volgende paragraaf in samenhang beantwoord.

Wetsvoorstel in het licht van de huidige economische crisis

De leden van de VVD-fractie vragen of de cijfers over het aantal van 5 000 werklozen dat op grond van dit wetsvoorstel een baan krijgt en de daarmee verband houdende uitvoeringskosten, gelet op de huidige economische crisis, nog wel realistisch zijn.

De leden van de fractie van de PvdA verzoeken de regering uiteen te zetten welk rendement zij – gegeven de snel toenemende werkloosheid – verwacht van de verruiming van het begrip passende arbeid in combinatie met de extra taakstelling voor het Werkbedrijf.

De ernst van de economische crisis verschilt tussen sectoren. Het aantal vacatures daalt sterk, maar ligt nog steeds op een redelijk niveau (eind maart 2008 ruim 150 000¹). De regering houdt daarom vooralsnog vast aan het aantal langdurig werklozen aan wie een werkaanbod wordt gedaan, te weten 5 000 per jaar (voor 2009: 3 000). De kosten voor de uitvoering van het werkaanbod zijn gemaximeerd op basis van deze aantallen.

De komende jaren wordt de effectiviteit van het werkaanbod goed gemonitord. De resultaten daarvan kunnen aanleiding zijn om het aantal werkaanbiedingen opnieuw te bezien.

De regering gaat ervan uit dat bij 25% van de langdurig werklozen aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) een werkaanbod doet, een match plaatsvindt (het structurele rendement). Als gevolg van de huidige economische situatie is het rendement in de eerste jaren na invoering mogelijk lager.

Naast de langdurig werklozen die als gevolg van het werkaanbod extra

¹ Bron: CBS

aan het werk gaan, verwacht de regering dat 5 000 WW-gerechtigden tijdens hun eerste WW-jaar sneller uitstromen als gevolg van het anticiperen op de aanscherping van de arbeidsverplichting na het eerste jaar. Ook zullen naar verwachting jaarlijks 250 hoger opgeleiden extra vanuit de WW hervatten in betaald werk.

De leden van de fractie van Groenlinks vinden het ongelukkig dat de wetswijziging wordt voorgesteld tijdens een economische recessie. Zij menen dat het voorstel extra onzekerheid voor werknemers en WW-gerechtigden met zich meebrengt. Heeft de regering overwogen het voorstel uit te stellen, vragen deze leden.

Het wetsvoorstel maakt deel uit van een breder pakket maatregelen dat beoogt de positie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt te verbeteren. De regering erkent dat de maatregelen vanwege de economische crisis tijdelijk minder effect kunnen hebben. Dat is echter geen aanleiding om de invoering op te schorten. De overstap op inkomstenverrekening maakt werkhervatting voor langdurig werkloze WW-gerechtigden financieel aantrekkelijker, ongeacht de situatie op de arbeidsmarkt. De voorgestelde wijziging van de wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI) behelst een intensivering en concretisering van de bemiddelingstaak van het UWV voor langdurig werklozen. Ook deze maatregel verbetert de kansen van langdurig werklozen, ook in een economisch mindere tijden.

De maatregelen die geen wetswijziging vergen (de invoering van een dagloongarantie voor langdurig werklozen die lager betaald werk aanvaarden en de Richtlijn passende arbeid 2008) leiden niet tot extra onzekerheid voor langdurig werklozen. Gezamenlijk bieden de maatregelen juist meer kansen voor personen die al lang buiten het arbeidsproces staan en meer zekerheden wanneer zij hervatten in betaalde arbeid.

Delegatie en de Richtlijn passende arbeid 2008

De leden van de fractie van de PvdA vragen naar de totstandkoming van de Richtlijn passende arbeid 2008. Is deze richtlijn al in werking getreden en is hij aan beide Kamers voorgehangen, vragen deze leden.

De Richtlijn passende arbeid 2008 is op 30 juni 2008 gepubliceerd¹. Het UWV past de nieuwe richtlijn toe op werknemers die op of na 1 juli 2008 werkloos zijn geworden en 52 weken onafgebroken werkloos blijven. De richtlijn wordt daarmee op 1 juli a.s. effectief. De richtlijn beschrijft enkele hoofdlijnen uit de jurisprudentie over het begrip passende arbeid. De richtlijn biedt hiermee een handvat voor de uitvoering van de WW binnen de grenzen van de wet. Er was daarom geen aanleiding om de richtlijn voor te hangen.

Deze leden vragen of de wijzigingen in de Richtlijn passende arbeid 2008 niet fundamenteeler zijn dan het voorstel om in de WW een systeem van inkomstenverrekening in te voeren.

Deze maatregelen kunnen naar het oordeel van de regering niet los van elkaar worden gezien. De overstap op inkomstenverrekening heeft tot gevolg dat werkhervatting voor werknemers die langer dan 52 weken werkloos zijn, ook loont als het nieuwe loon minder bedraagt dan de WW-uitkering. Inkomstenverrekening neemt – in combinatie met de dagloongarantie – belemmeringen weg voor langdurig werklozen om lager betaald werk te aanvaarden. Het is dan redelijk om van langdurig

¹ Staatscourant 30 juni 2008, nr. 123.

werklozen te vergen dat zij kansen op werk benutten, ongeacht het niveau van dat werk en de hoogte van het loon.

De leden van de PvdA-fractie vragen voorts wat de overwegingen waren om een centraal begrip als passende arbeid in te vullen via een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Hoever strekt de bevoegdheid tot het stellen van regels op grond van artikel 25, vierde lid, van de WW (bedoeld zal zijn: artikel 24, vierde lid, van de WW)?

Het begrip passende arbeid is ingevuld op het niveau van de formele wet, namelijk in artikel 24, derde lid, van de WW. Daar staat dat als passende arbeid wordt beschouwd alle arbeid die voor de krachten en bekwaamheden van de werknemer is berekend, tenzij aanvaarding om redenen van lichamelijke, geestelijke of sociale aard niet van hem kan worden gevergd. Niet als passende arbeid wordt beschouwd arbeid op grond van een dienstbetrekking als bedoeld in *hoofdstuk 2 of 3 van de Wet sociale werkvoorziening*.

Het begrip is van belang voor de invulling van de verplichtingen op grond van artikel 24, eerste lid, onderdeel b, van de WW. Kort weergegeven betreft dit de verplichtingen om in voldoende mate te zoeken naar passende arbeid (de sollicitatieplicht), een aanbod van passende arbeid te verkrijgen en te aanvaarden en om verkregen passende arbeid te behouden.

De Richtlijn passende arbeid 2008 betreft geen AMvB, noch wordt het begrip passende arbeid daarin nader gedefinieerd. De richtlijn geeft de hoofdlijnen uit de jurisprudentie weer en biedt het UWV daarmee een handvat voor de toetsing van de naleving van de arbeidsverplichtingen in individuele gevallen.

De bevoegdheid van het vierde lid van artikel 24 WW strekt ertoe regels te stellen bij AMvB. Dit betreft delegatie van regelgevende bevoegdheid aan de regering. Het betreft hier het stellen van «nadere regels» (in plaats van «regels») omdat in de formele wet zelf al een uitwerking wordt gegeven van het begrip passende arbeid. In een hogere regeling wordt niet toegestaan dat daarvan bij lagere regelgeving wordt afgeweken (experimenten en noodsituaties uitgezonderd). Nadere regelgeving kan alleen in aanvulling op en ter uitwerking van datgene wat in de hogere regeling is bepaald. Nadere regels omtrent het begrip passende arbeid zijn dus alleen toegestaan voor zover daarbij niet wordt afwijken van het reeds in de WW bepaalde. Op grond van de delegatiebevoegdheid van artikel 24, vierde lid, WW is het Besluit passende arbeid schoolverlaters en academici WW en ZW getroffen¹. Dit besluit voldoet aan de hiervoor genoemde voorwaarden voor nadere regelgeving.

Verdringingseffecten

De leden van de fracties van de VVD en de PvdA vragen waarom de regering van oordeel is dat geen verdringing zal optreden. De VVD-fractie veronderstelt dat werkgevers de voorkeur zullen geven aan langdurig werkloze hoger opgeleiden boven lager opgeleiden. De leden van de fractie van GroenLinks vragen of voldoende aandacht is voor de kans op verdringing.

Werklozen zullen intensiever zoeken naar voor hen passend werk als ze weten dat na 12 maanden WW werk op ieder niveau als passend wordt beschouwd. Daarnaast zullen zij minder kritisch worden over de beschikbare banen. Dit kan allerlei aspecten van de baan betreffen, zoals de werktijden, het salaris en de secundaire arbeidsvoorwaarden, het woon-werkverkeer, de inhoud van het werk, de status van het werk, de bekend-

¹ Besluit van 1 december 1995, Stb. 604.

heid en grootte van het bedrijf enzovoort. De kansen op het vinden van een baan nemen hierdoor toe. Dit impliceert niet dat mensen (veel) vaker banen onder hun niveau zullen accepteren. Het is zeer wel denkbaar dat zij op andere aspecten dan het niveau van het werk water bij de wijn doen.

Uit onderzoek blijkt voorts dat voor bedrijven bij het vervullen van vacatures de belangrijkste vraag is of werknemers voor langere tijd bij hen komen werken¹. Dit in verband met de aanzienlijke kosten van werven en inwerken. Vanuit dit oogpunt is het in dienst nemen van overgekwalificeerde werknemers voor een werkgever niet erg aantrekkelijk. Zulke mensen zullen de neiging hebben weer snel te vertrekken naar een andere baan. Op grond van de bovenstaande overwegingen acht ik aannemelijk dat de verdringingseffecten beperkt zullen zijn.

De leden van de fractie van de PvdA vragen welke concrete afspraken met het UWV zijn gemaakt over het werkaanbod voor langdurig werklozen. Hoe verhouding deze afspraken zich tot de arbeidsbemiddelingstaak van het UWV, vragen deze leden. Wordt het UWV opgedragen om de eigen populatie te laten voorgaan bij de arbeidsbemiddeling.

Afgesproken is dat het UWV zich bij zijn contacten met werkgevers en sectoren zal inspannen om de geregistreerde vacatures ook beschikbaar te kunnen stellen aan (onder meer) langdurig werklozen. UWV zal jaarlijks aan 5 000 langdurig werklozen een concreet werkaanbod doen. Dit houdt dat het UWV met de individuele werkgever contact onderhoudt ten behoeve van de matches tussen beschikbare banen en werkzoekenden. Voorts is afgesproken dat het UWV beleidsinformatie vergaart over het aantal werkaanbiedingen en de resultaten daarvan. De algemene bemiddelingstaak van het UWV staat er niet aan in de weg dat voor specifieke groepen een intensievere dienstverlening wordt geboden. Een dergelijke intensivering hangt samen met de arbeidsmarktpositie van de betrokken categorie werkzoekenden. In het jaarplan van het UWV voor 2009 is- onder meer – voorzien in een intensivering van de dienstverlening voor jongeren en werkzoekenden vanaf 45 jaar, voor hoger opgeleide allochtonen en voor vanuit een uitkering startende ondernemers.

Effect op de verdere loopbaanontwikkeling

De leden van de fracties van de ChristenUnie en de SGP verzoeken de regering om een reactie op het interview met dr. Mooi-Reçi in de NRC van 12 maart jl. In dat interview stelt zij dat mensen die na werkloosheid werk hebben aanvaard op een lager niveau dan het oude, een lager loon verdienen dan mensen die dat niet hebben gedaan. De leden van de fractie van GroenLinks vragen of de voorgestelde maatregel wel effectief is als aanvaarding van lager betaalde arbeid negatieve gevolgen heeft voor de arbeidsmarktpositie van de werkzoekende.

Mevrouw Mooi- Reçi heeft een interessante studie verricht naar de mogelijke gevolgen van werkloosheid voor de loopbaan. De studie betreft een zuivere statistische analyse. Er wordt geen economisch theoretisch model geschat dat het keuzeproces van een werkloze op zoek naar werk beschrijft. Een werkloze staat steeds voor de keus het beste actuele werkaanbod (dat op een lager niveau kan liggen) te aanvaarden of om verder te zoeken. Deze beperking van de analyse betekent dat het erg lastig is om de empirische resultaten te interpreteren. Onduidelijk is welk fenomeen achter deze resultaten schuilgaat. Dit betekent ook dat het gevaarlijk is om aan de onderzoeksresultaten harde beleidsconclusies te verbinden – iets wat mevrouw Mooi- Reçi overigens wel doet. Ten eerste hebben de geanalyseerde gegevens betrekking op vrijwillige

¹ Economische en sociale gevolgen van tijdelijk werk in Nederland, proefschrift M. de Graaf-Zijl, juni 2006.

keuzes van werkzoekenden en werkgevers. Werkzoekenden kunnen (vrijwillig) werk accepteren op een lager niveau als zij denken dat een baan op het oude niveau geen reële optie meer is. De stelling van mevrouw Mooi-Reci dat uit haar onderzoek blijkt dat mensen beter af zijn met langer doorzoeken is dan ook speculatief. Dit geldt alleen als doorzoeken voor hen nog een kansrijke weg is. Het feit dat vele werklozen ervoor kiezen een stapje terug te doen, suggereert dat dit in het algemeen niet het geval is. Een verklaring van het onderzoeksresultaat kan bijvoorbeeld zijn dat de werkloosheid ontstaan is, omdat het niveau van de oorspronkelijke baan voor de werknemer te hoog was of is geworden.

Het belang van opnieuw participeren op de arbeidsmarkt acht ik – zeker voor langdurig werklozen – groter dan de risico's die kleven aan het aannemen van werk op een lager niveau. Als gevolg van het verlies van menselijk kapitaal en van netwerken blijkt het voor langdurig werklozen erg moeilijk om een baan te vinden op het oude arbeidsniveau. Het aannemen van een baan onder dat niveau kan dan verstandig zijn als opstap, zeker als men in dezelfde sector blijft of de niveaudaling beperkt is. Zoeken naar nieuw werk verloopt bovendien succesvoller als men al een baan heeft, dan vanuit een positie van werkloosheid.

Sanctionering

De leden van de PvdA-fractie constateren dat in de memorie van toelichting verschillende sancties worden genoemd bij het niet meewerken aan terugkeer naar betaalde arbeid, respectievelijk bij het weigeren van een werkaanbod. Zij vragen hierop een toelichting.

Naar aanleiding van het in die memorie vermelde overleg met het UWV over de handhaving van het sanctieregime vragen zij welke discretionaire bevoegdheid het UWV in deze toekomt.

Allereerst zij opgemerkt dat de WW diverse verplichtingen kent die gericht zijn op bevordering van de werkhervatting. Voorbeelden zijn:

- de verplichting om in voldoende mate te zoeken naar passende arbeid (sollicitatieplicht);
- de verplichting om mee te werken aan een noodzakelijke scholing;
- de verplichting om te voorkomen dat de werkloosheid voortduurt doordat de WW-gerechtigde eisen stelt die het verkrijgen of aanvaarden van passende arbeid belemmeren;
- de verplichting om een passend werkaanbod te aanvaarden.

In het algemeen geldt dat de sanctie op overtreding van deze verplichtingen zwaarder is naarmate er een sterker causaal verband bestaat tussen die gedraging en (het ontstaan of voortduren van) de werkloosheid.

De memorie van toelichting doelde op twee verschillende situaties, waarbij verschillende sancties zijn voorzien. De sancties (of maatregelen) zijn deels opgenomen in de wet, deels in het Maatregelenbesluit sociale-zekerheidswetten¹. De in de wet geregelde sancties laten in beginsel geen discretionaire ruimte voor het UWV. Indien de WW-gerechtigde een passend werkaanbod naast zich neerlegt, dient het UWV de uitkering blijvend te beëindigen voor het aantal uren waarmee de werknemer het werk zou hebben kunnen hervatten². Het UWV kan alleen afzien van deze sanctie als daarvoor een dringende reden bestaat.

Het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten geeft een norm voor hoogte en duur met vrijheidsmarges waarbinnen het UWV kan bepalen, afhankelijk van zijn beoordeling van de ernst van de overtreding de maatregel. Een maatregel van de derde categorie betreft een korting van 25 procent van het uitkeringsbedrag, met een mogelijkheid van afwijking tot ten minste 15 procent of ten hoogste 100 procent van het uitkerings-

¹ Besluit van 23 augustus 2007, Stb. 304.

² Artikel 27, tweede lid, van de WW.

bedrag, voor de duur van ten minste vier maanden. Deze marges bieden UWV ruimte om de hoogte van de maatregel aan te passen aan de mate waarin de overtreding geheel aan de cliënt kan worden toegerekend.

Het overleg met het UWV over de handhaving van het sanctieregime heeft overigens niet zozeer betrekking op de hoogte van de sancties, als wel op de inspanningen die het UWV zich getroost om overtredingen van de genoemde verplichtingen te constateren en vervolgens adequaat af te handelen.

De leden van de PvdA-fractie vragen voorts naar de relatie tussen de sanctie en de resterende duur van de uitkering. Wanneer de sanctie niet aan de duur is gerelateerd, zou dat in de ogen van de PvdA-fractie betekenen dat het materiële effect van de sanctie voor de één zwaarder uitvalt dan voor de ander. Deze leden vragen hoe de sanctie die wordt opgelegd als een WW-gerechtigde een passend werkaanbod naast zich neerlegt, zich verhoudt tot de door de Tweede Kamer aanvaarde moties. Hoe voert de regering deze moties uit?

Zoals hiervoor is opgemerkt, is de sanctiehoogte gekoppeld aan de ernst van de gedraging en het causale verband tussen die gedraging en de werkloosheid. De uitkeringsduur vloeit voort uit het arbeidsverleden van de WW-gerechtigde. De hoogte van de sanctie wordt niet afgestemd op de (resterende) uitkeringsduur. Dit staat overigens los van het onderhavige wetsvoorstel. De sanctiesystematiek dateert al uit 1996 en wordt met dit voorstel niet aangepast.

De in de Tweede Kamer aanvaarde moties verzoeken de regering te bevorderen dat het UWV de betrokken langdurig werklozen tijdig betreft bij de bemiddeling naar beschikbare vacatures (het werkaanbod) en voldoende rekening houdt met hun belangen¹. Er vindt overleg plaats met het UWV over de inrichting van het werkaanbod en over de wijze waarop de WW-gerechtigden daarbij worden betrokken. Het UWV zal de strekking van de moties in zijn werkproces verankeren. Ik zal de Tweede Kamer hierover vóór de zomer nader informeren.

De moties hebben betrekking op de zorgvuldigheid die het UWV moet betrachten bij het doen van een passend werkaanbod. Als een WW-gerechtigde een passend werkaanbod naast zich neerlegt, dan past daar maar één sanctie bij, namelijk een definitieve weigering voor het aantal uren waarmee de uitkering bij werkaanvaarding zou zijn geëindigd. Als op grond van een belangenafweging niet van de werknemer kan worden gevergd dat hij de aangeboden arbeid gaat verrichten, betreft het werkaanbod geen passende arbeid. De werknemer kan het werkaanbod dan zonder gevolgen voor zijn uitkering naast zich neerleggen.

Maatwerk

De leden van de fractie van Groenlinks vragen welke criteria gelden voor maatwerk als leidend principe bij de bemiddeling naar passende arbeid. Is er voldoende aandacht voor de individuele omstandigheden van de betrokken WW-gerechtigde, vragen deze leden. Kan de WW-gerechtigde bezwaar aantekenen tegen een – in zijn ogen – niet passende werkaanbod?

Deze vraag is aanleiding om het beoordelingskader voor de passendheid van (aangeboden) arbeid te verduidelijken en te onderscheiden van de vraag of een beschikbare vacature matcht met een werkzoekende, in het kader van de bemiddelingstaak van het Werkbedrijf UWV.

¹ Kamerstukken II 2008–2009, 31 767, nr. 11 en nr. 12.

De passendheid van arbeid wordt primair beoordeeld aan de hand van artikel 24, derde lid van de WW. Het begrip passende arbeid wordt in deze omschrijving begrensd. De werknemer moet immers beschikken over de voor die arbeid vereiste krachten en bekwaamheden en er mag geen sprake zijn van zodanige lichamelijke, geestelijke en sociale redenen dat aanvaarding van de arbeid niet kan worden geveerd. Deze algemene formuleringen zijn in de uitvoeringspraktijk en in de jurisprudentie nader ingevuld. De jurisprudentie is casuïstisch, maar er kunnen wel enkele hoofdlijnen worden gedestilleerd. Zo is duidelijk dat, naarmate de werkloosheid langer duurt, van de werkloze werknemer een ruimere opstelling wordt verlangd. Uit de jurisprudentie vloeit tevens voort dat met persoonlijke omstandigheden en belangen van de betrokken werkloze rekening wordt gehouden. Deze worden afgewogen met de belangen van de werkloosheidsverzekeraar bij het beperken van de werkloosheidsduur. In de Richtlijn passende arbeid 2008 zijn hoofdlijnen uit de jurisprudentie vertaald naar hanteerbare vuistregels. Deze hebben betrekking op de aard en het niveau van het werk, gerelateerd aan het eerder uitgeoefende beroep, alsmede de beloning en de reisduur.

Bij de uitvoering van de bemiddelingstaak moet het UWV maatwerk betrachten om een match tot stand te brengen tussen een beschikbare vacature en een werkzoekende kandidaat. De kandidaat moet immers passen bij de specifieke functievereisten en omgekeerd moet de functie bij de kandidaat passen. Uiteindelijk is het vanzelfsprekend de werkgever die besluit of hij de functie aanbiedt aan de WW-gerechtigde. Het maatwerk bij bemiddeling is dus iets anders dan de belangenafweging die plaatsvindt bij de vraag naar de passendheid van een werkaanbod. Die laatste afweging heeft betrekking op de verhouding tussen de uitkeringsgerechtigde en het bestuursorgaan.

Werkzoekenden kunnen (in formele zin) geen bezwaar aantekenen tegen de bemiddeling naar een beschikbare functie. Wel kunnen WW-gerechtigden bezwaar aantekenen tegen het opleggen van een sanctie wegens een weigering om passende arbeid te verkrijgen dan wel aangeboden passende arbeid te accepteren. De relevante vraag is dan of de arbeid voor betrokkene daadwerkelijk passend is. Of de arbeid passend is, beoordeelt het UWV en in laatste instantie de rechter.

De leden van de fractie van GroenLinks vragen welke mogelijkheden de regering ziet om te waarborgen dat – naast de WW-gerechtigde – ook de voormalige werkgever en het UWV hun verantwoordelijkheid nemen bij het vinden van vervangende arbeid.

De werkgever is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van werkloosheid. Als het ontslag niet te vermijden is, kan de werkgever op grond van een sociaal plan gehouden zijn om re-integratieactiviteiten te bekostigen. De inhoud van een sociaal plan is de verantwoordelijkheid van de partijen die zo'n overeenkomst hebben gesloten. De Stichting van de Arbeid heeft in 2006 werkgevers en werknemersorganisaties opgeroepen om in sociale plannen (meer) aandacht te besteden aan de re-integratie van werkloze ex-werknemers¹.

Behoudens de nakoming van een sociaal plan kan de werkgever in het algemeen niet verantwoordelijk worden gehouden voor inspanningen gericht op bevordering van de inschakeling van WW-gerechtigden in het arbeidsproces. Die verantwoordelijkheid berust bij het UWV. Aan de hand van een diagnosestelling beziet het UWV welke dienstverlening voor werkzoekenden het meest effectief is. Deze diagnose aan de kop van het proces geeft zicht op de arbeidsmarktkansen van de werkzoekende en de verwachte zoektermijn en vormt de basis voor effectieve en selectieve

¹ Aanbeveling ter bevordering van de preventie van werkloosheid en de re-integratie van werkloze werknemers, Stichting van de Arbeid, 15 april 2005.

ondersteuning. Samen met de werkzoekende wordt een actieplan op maat opgesteld met daarin de afspraken over de inzet van de werkzoekende en de ondersteuning door het UWV. De gemaakte afspraken met de werkzoekenden worden regelmatig gecontroleerd en indien nodig bijgesteld.

UWV verantwoordt zich met de periodieke verslagen over de activiteiten en resultaten op gebied van de re-integratietaak. Hierbij wordt ondermeer gerapporteerd over de inzet van re-integratiemiddelen en de resultaten daarvan. De regering acht met deze rapportages voldoende geborgd dat UWV zijn verantwoordelijkheid tijdig en adequaat neemt.

Uitvoerbaarheid

De leden van de fractie van de PvdA stellen vragen over het systeem van inkomstenverrekening. Is bij de vaststelling van de uitkering geen sprake van dubbel werk, vragen deze leden. Zij vragen naar het commentaar van Actal op dit onderdeel.

Voorts vragen deze leden of het gekozen systeem de betrokken werkzoekende in onzekerheid laat verkeren over zijn financiële positie. Zo ja, ontmoedigt het risico op terugvordering van de uitkering werkzoekenden niet om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Een systeem van inkomstenverrekening is uitvoeringstechnisch en administratief meer belastend dan een systeem waarbij de omvang van de uitkering wordt bepaald op basis van een verlies van arbeidsuren. Dat is een van de redenen waarom de regering kiest voor handhaving van het arbeidsurenverlies als hoofdregel voor de WW.

Bij de uitwerking van het systeem van inkomstenverrekening is gekozen voor een systeem dat de (voormalige) werkgevers van de uitkeringsgerechtigde niet belast en dat zo min mogelijk terugvorderingen oplevert. Om de WW-uitkering tijdig vast te stellen, baseert het UWV zich in eerste instantie op het bruto loon van de werknemer/uitkeringsgerechtigde. Betrokkene kan dit gegeven eenvoudig op zijn loonstroken terugvinden. Het UWV rekent het door de werknemer gemelde bruto loon om in een loon over de uitkeringsperiode en middelt dit over een periode van (maximaal) 52 weken. Hierbij houdt het UWV alvast rekening met vaste toeslagen, zoals vakantietoeslag en een vaste eindejaarsuitkering. De hoogte van de WW-uitkering wordt door de feitelijke betaling deze toeslagen dus niet beïnvloed. Terugvorderingen wegens een onterechte of te hoge voortzetting van de WW-uitkering na een werkhervatting worden hiermee zoveel mogelijk voorkomen.

In zijn bijgevoegde commentaar¹ op dit wetsvoorstel heeft Actal geadviseerd om bij de uitwerking van inkomstenverrekening de minst belastende variant te kiezen. De regering is van oordeel dat dit advies met de gekozen uitwerking is nagevolgd.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

¹ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning onder griffie nr. 144043.